

Zbog duboke političke krize i visokog nivoa nepoverenja u regularnost izbornog procesa, a na osnovu predloga predstavnika Evropskog parlamenta,
USVAJA SE

SPORAZUM O SLOBODNIM IZBORIMA

U cilju obezbeđivanja ravnopravnog pristupa medijima, pluralizma u medijima, profesionalnih standarda i etičkih principa, formira se **KOORDINACIONO TELO ZA JAVNO INFORMISANJE (NACIONALNO TELO ZA ISTINITO INFORMISANJE)** (u daljem tekstu KTI) sa izvršnim ovlašćenjima.

KTI će početi sa radom najkasnije 15 dana od dana prihvatanja Sporazuma i biće obrazovano minimum 6 meseci pred naredne izbore.

SASTAV KTI:

Članovi KTI-a su predstavnici političkih subjekata koji su u okviru dijaloga pod pokroviteljstvom Evropskog parlamenta definisali ovaj Sporazum, uz isti broj predstavnika vlasti i opozicije i po jednog predstavnika novinarskih udruženja – UNS, NUNS, NDVN.

U rad KTI-a, bez prava glasa i po pozivu, mogu biti uključeni predstavnici REM-a, javnih servisa i civilnog sektora koji se bave monitoringom medija.

NAČIN RADA I ODLUČIVANJA KTI-a:

Način rada KTI-a definiše se internim poslovnikom o radu, a odluke se donose većinom prisutnih članova.

KTI zaseda najmanje jednom nedeljno, u zgradji Narodne skupštine Republike Srbije, uz punu javnost rada.

Svim sastancima prisustvuju i predstavnici Evropskog parlamenta ili lica koja oni odrede.

ZADACI KTI-a:

OPCIJA 1 – izbor nezavisnog uredničkog tima informativnog programa javnih servisa – RTS-a i RTV-a, koji će predložiti predstavnici novinarskih udruženja članica Nacionalnog tela.

Rok 30 dana od dana konstituisanja KTI-a.

OPCIJE 2 – definisati novu programsku shemu u kojoj će:

- tri puta nedeljno predstavnici opozicije koja je postigla Sporazum samostalno gostovati u emisijama koje se emituju na prvim programima RTS-a i RTV-a u trajanju od 30 minuta, u terminu između 18.30 i 19 sati
- tri puta nedeljno jednak broj predstavnika vlasti i opozicije koja je postigla Sporazum učestvovati u emisijama debatnog karaktera, u trajanju od 90 minuta, koje će se emitovati na prvim programima RTS-a i RTV-a, u terminu 21h
- u svim Informativnim emisijama (Dnevnik 1, 2, 3, Vesti, Jutarnji dnevnik, Jutarnji program, Magazin oko...) biti obezbeđena jednaka zastupljenost predstavnika vlasti i opozicije

potpisnica Sporazuma, tako što će se vreme obraćanja imenovanih, izabranih i postavljenih lica predstavnika vlasti ponderisati sa 0,5

Rok 30 dana od dana konstituisanja KTI

2. Obezbediti nezavisnim medijima i organizacijama (Beta, Fonet, Istinomer, KRIK, CINS, BIRN, Vreme ...) da dva puta nedeljno, u trajanju od 30 minuta, emituju svoje nezavisne sadržaje na programima RTS-a i RTV-a u udarnim terminima.

Rok 30 dana od dana konstituisanja KTI

3. Zabraniti izveštavanja o aktivnostima državnih funkcionera koji su na izbornim listama u toku trajanja kampanje, osim kada su u pitanju unapred planirani državni poslovi ili vanredne okolnosti u okviru kojih se neće prenositi stavovi izabranih, postavljenih i imenovanih lica o bilo kojoj drugoj temi i/ili političkom akteru.

ROK – početak izborne kampanje

4. KTI će izraditi Preporuke o obavezi pravovremenog, istinitog i izbalansiranog informisanja, koje će dostaviti svim registrovanim medijima u Srbiji.

Jednom nedeljno KTI će o poštovanju, odnosno kršenju tih preporuka obavestiti javnost i REM. Ovaj izveštaj će biti objavljen u Dnevniku javnih servisa (RTS i RTV)

Rok 30 dana od dana konstituisanja NTI

Sredstva za rad obezbediće se iz budžeta Republike Srbije.

U cilju zaštite integriteta izbornog procesa koji je kompromitovan, a na osnovu smernica predstavnika Evropskog parlamenta, formira se **KOORDINACIONO TELO ZA SPROVOĐENJE IZBORA (NACIONALNO TELO ZA SLOBODNE IZBORE)** (u daljem tekstu KTSI) sa izvršnim ovlašćenjima.

Ovo telo će se konstituisati najkasnije 15 dana od dana postizanja Sporazuma u okviru dijaloga uz posredovanja predstavnika Evropskog parlamenta i počeće sa radom najkasnije 6 meseci pred prve naredne izbore.

SASTAV KTSI:

Članovi Odbora su predstavnici političkih subjekata potpisnika Sporazuma, uz obavezu poštovanja principa jednakе zastupljenosti vlasti i opozicije, uz po jednog predstavnika sledećih organizacija: CESID, CRTA i Transparentnost Srbija.

NAČIN RADA I ODLUČIVANJA KTSI:

Način rada definiše se internim poslovnikom o radu, a odluke se donose prostom većinom od prisutnih članova.

KTSI, bez prava glasa, u svoj rad uključuje i predstavnike nadležnih ministarstava, RIKA-, GIK-a, Agencije za borbu protiv korupcije, Zaštitnika građana, Poverenika za zaštitu informacija od javnog značaja i

zaštitu podataka o ličnosti, predstavnike civilnog sektora koji se bave pitanjima izbornog procesa i sindikata.

KTSI zaseda najmanje jednom nedeljno, u zgradи Narodne skupštine Republike Srbije, uz punu javnost rada.

Svim sastancima prisustvuju i predstavnici Evropskog parlamenta ili lica koja oni odrede.

ZADACI KTSI:

Kako bi obezedio da građani slobodno, bez pritisaka i ucena u poštenom izbornom procesu izraze svoju političku volju, KTSI će:

1. podneti krivične prijave protiv lica koja zloupotrebljavaju biračke spiskove i na taj način ugrožavaju integritet izbornog procesa, uz obaveštavanje javnosti o svakom takvom slučaju
Rok – odmah
2. sprečiti prekravanje izborne volje kroz prijavljivanje birača na lažnim dresama; zajedno sa MUP Srbije izvršiti kontrole svih novoprijavljenih počev od 01.01.2021. godine i utvrditi njihovo stvarno mesto prebivališta; podneti krivične prijave protiv svih koji su uključeni u lažno prijavljivanje
3. obezbediti da jedna trećina stalnog sastava RIK-a budu predstavnici opozicije koja je učestvovala u definisanju Sporazuma u okviru dijalog pod pokroviteljstvom Evropskog parlamenta, uz pravo RIK-a da traži prebrojavanje celokupnog izbornog materijala.
Rok - 45 dana od konstituisanja KTSI
4. imenovati Poverenike za zaštitu zaposlenih u javnom sektoru (uprava, ustanove i preduzeća) koji će sprečiti prisiljavanje zaposlenih da glasaju u skladu sa ucenama nadređenih, sačinjavaju liste glasove, učestvuju u stranačkim aktivnostima, kao i da se na bilo koji drugi način primoravaju da uzmu učešće u predizbornoj kampanji; svaka prijava poverenika je javna; podneti krivične prijave protiv odgovornih.
Rok - odmah
5. definisati novo, za RIK obavezujuće Uputstvo o sprovođenju izbora, koje će uvažiti sve preporuke OEBS-a i ODIHR-a, uz obaveznu zabranu upotrebe mobilnih telefona na biračkim mestima, kao i obezbeđivanje tehnoloških uslova za snimanje procesa sortiranje i prebrojavanje glasačkih listića i pakovanje izbornog materijala; svi zapisnici će se objaviti na sajtu RIK-a odmah nakon što ih potpišu članovi biračkih odbora.
Rok: 60 dana od dana konstituisanja KTSI

Sve krivične prijave koje podnese KTSI nadležno tužilaštvo će procesuirati u roku ne dužem od 15 dana.

Sredstva za rad KTSI će se obezbediti iz budžeta Republike Srbije.

Svi politički akteri koji su postigli Sporazum o slobodnim izborima, saglasni su:

- da se razdvoje datumi lokalnih, republičkih i predsedničkih izbora
- da u nazivu liste može biti samo neko ko je kandidat sa te liste, kao i da nosilac izborne liste može biti samo neko od kandidata sa te izborne liste

Formiranje i nadležnosti oba tela definisaće se lex specialis-om, koji će se usvojiti najkasnije 15 dana od dana postizanja Sporazuma o slobodnim izborima.

Stranka slobode i pravde (SSP), Dragan Đilas, Predsednik

Demokratska stranka (DS). Zoran Lutovac, Predstavnik

Pokret slobodnih građana (PSG), Pavle Grbović, Predsednik

Ne davimo Beograd (NDMBGD), Dobrica Veselinović, Zastupnik

Zajedno za Srbiju (ZZS), Nebojsa Zelenović, Predsednik

Pokret za preokret (PZP), Janko Veselinović, Predsednik